

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 4 (1939)

Δελτίον ΧΑΕ 4 (1936-1938), Περίοδος Γ'

Κώδιξ του Ελληνικού Σχολείου Γαλαξειδίου

Νίκος Α. ΒΕΗΣ

doi: [10.12681/dchae.1431](https://doi.org/10.12681/dchae.1431)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΒΕΗΣ Ν. Α. (2013). Κώδιξ του Ελληνικού Σχολείου Γαλαξειδίου. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 4, 201-202. <https://doi.org/10.12681/dchae.1431>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Κώδιξ του Ελληνικού Σχολείου Γαλαξειδίου

Νίκος ΒΕΗΣ

Δελτίον ΧΑΕ 4 (1936-1938), Περίοδος Γ' • Σελ. 201-202

ΑΘΗΝΑ 1939

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Ἰπὸ

ΝΙΚΟΥ Α. ΒΕΗ (BEES).

ΚΩΔΙΞ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΓΑΛΑΞΙΔΙΟΥ

Κατ' αὐθεντικὰς εἰδήσεις κατεῖχεν ἄλλοτε, πρὸ δύο περίπου γενεῶν, τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον Γαλαξειδίου πολλὰ χειρόγραφα, ἀλλὰ τανῦν κατέχει τοῦτο μόνον ἓνα κώδικα, τὸν ὁποῖον καὶ περιέγραφα κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1938. Ἀποτελεῖται δὲ ὁ κώδιξ οὗτος ἐκ χαρτίνων σελίδων ἡριθμημένων 704. Τῶν σελίδων τούτων προηγοῦνται μὲν φύλλα ἀναρίθμητα 33, ἔπονται δὲ σελίδες 67, ἐξ ὧν αἱ 1-52 εἶναι ἡριθμημέναι.

Ἐν ἀρχῇ τοῦ κώδικος, ἐν τῇ ἀναριθμητῇ σελίδι 3, ἀναγινώσκωμεν τὰ ἑξῆς:

«ΤΟΥ Μ^Κ_{ΑΡ}ΑΙΤΟΥ (sic), ΣΥΜΕΘΝ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. Τὸ ὁποῖον περιέχει, διαβραχυλογίαν, Τὰ πλέον ἐκλεκτώτερα κ(αί) ἄξια Ἄνθη συναθροισμένα, ἀπὸ τὸν Ἄνωθεν Συμεῶν. Τὰ ὁποῖα ὠφελοῦν ψυχῇ τε κ(αί) σώματι· κάθε Χριστιανὸν ἀρχιερεῖς τε, Ἱερεῖς τε, Καὶ Ἱεροδιακόνους μοναχοὺς τε (καί) διδασκάλους. Ὁ δὲ Ἄντιγράφῃ παρ' ἐμοὶ Λεοντίῳ Ἱερομονάχῳ τῷ ἕξ Ἄνδρῳ τῷ ἐπεῖκλοι Φελουκαντζῆ· τὸ ὁποῖο δέ, εἰς ὁποιοῦ χέρια ἤθελε τύχη· νὰ μὴν προτιμήσῃ χρήματα, διότι εἰς τιμὴν του χρήματα δέν δίνονται—ἐξαγοραστεῖν. Καὶ ἀντιγράφῃ εἰς τοὺς χιλίους· ὀκτακοσίους δύο, ἐν μηνὶ Ἰουνίου (εἴκοσι) (sic) — Ἐν ἔτει: —1802 Ἰουνίου 20».

Σελ. 1 (τῆς παλαιᾶς ἀριθμήσεως): «Περὶ τῆς τρισυποστάτου Θεότητος, γράφομεν ἀρχῆς: — Μαρτυρεῖ ὁ προφήτης Μωϋσῆς, ὅταν ἐπῆγεν εἰς τὴν βᾶτον, ἤκουσεν φωνήν....

Σελ. 700: «Περὶ Κοντακίων ποῖος ἐστὶν ὁ ποιητής: — Καὶ ὁ ποιητῆς τῶν Κοντακίων εἶναι ὁ Θαυμάσιος Ρωμανός; ὁ ὁποῖος αὐτὸ τὸ χάρισμα τὸ ἔλαβε παρὰ τῇ Θεοτόκῳ....

Ἐν ἀρχῇ τοῦ κώδικος φυλ. 3^α καὶ ἑξῆς: «Πίναξ τοῦ εὐρίσκειν κάθε πρᾶγμα ἀπορούμενον: — » μετὰ παραπομπῶν εἰς σελίδας. Ἐν τέλει

τοῦ κώδικος σελ. 1—52 (τῆς παλαιᾶς ἀριθμήσεως) πίναξ ἀλφαβητικός τῶν περιεχομένων ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Συμεῶν Θεσσαλονίκης μετὰ παραπομπῶν εἰς σελίδας. Ἐν τέλει τοῦ πίνακος τούτου, σελ. 52, ἀναγινώσκουμεν: Τέλος κ(αί) τῷ Θεῷ δόξα: |Καὶ ἡ εὐσπλαχνία τοῦ Θεοῦ νὰ μέ ἐλεήση|κ(αί) ἐμένα τὸν ἀντιγράφαντα ἁμαρτωλὸν—|Λεόντιον ταπεινόν:— (ἀντίγραφον τῶν λέξεων τούτων κατὰ πάντα ὅμοιον τῷ πρωτοτύπῳ).

Ἐν ἀρχῇ τοῦ κώδικος φ. 1: «Περὶ παιδίον ἀβάπτιστον ἂν ἀποθάνῃ τί μέλλει νὰ ποιήσουν οἱ γονεῖς αὐτοῦ». Ἀρχ.: Τὸ παιδίον ὅπου γεννηθῆ καὶ εἶναι εἰς κίνδυνον θανάτου εὐθὺς πρέπει νὰ τὸ βαπτίζουσιν ὅποιος ἀνθρώπος ἤθελε εὐρεθῆ ἐκεῖ...— Τελ..... καὶ νὰ ἐλεοῦν τοὺς πτωχοὺς κατὰ τὴν δύναμίν τους, καὶ νὰ κάνουν καθ' ἡμέραν μετάνοιαις στρωταῖς σαράντα:—

Ἐν τέλει τοῦ κώδικος, σελ. ἀναρίθμητοι 54—67: «Περὶ αἰρέσεων, κατὰ Σίμωνος τοῦ μάγου, καὶ Μάνεντος καὶ τῶν ὁμοίων, καὶ κατὰ τῶν δυσσευβῶν (sic) Βογομίλων, ἥτοι Κουδουγέρων....»

Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ πίνακος τῶν περιεχομένων, ἐν ἀρχῇ τοῦ κώδικος, ἔπεται σελὶς ἄγραφος, μεθ' ὃ σελὶς περιέχουσα σημεῖωμα περὶ τοῦ πουργατορίου, «τὸ ὅποιον λέγουσιν οἱ φράντζοι» (sic).

Στάχωσις ἐκ χάρτου ναστοῦ μετὰ μέλανος βυρσίνου ἐπικαλύμματος. Ἐπὶ τοῦ παραφύλλου, τοῦ ἐπικεκολλημένου ἐπὶ τῆς πινακίδος τῆς σταχώσεως τοῦ κώδικος πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, ἔχουσι γραφῆ λογαριασμοὶ τινες εἰς γρόσια καὶ κατωτέρω ἀναφέρονται ἀριθμοὶ κατατάξεως ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Γαλαξειδίου: «Τμήμα <B^{ov}> |Τρίτον ἀριθ. 10» καὶ «Βιβλ. ὑλικοῦ. βιβλιοθήκης ἀριθ. (2) δύο». Ἐν φ. 1^α ἐν ἀρχῇ τοῦ κώδικος ἀναγράφεται ἀριθμὸς κατατάξεως 3 καὶ ἀποτετύπεται σφραγὶς τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου Γαλαξειδίου. Ἐν φ. 2β σημεῖωμα: «ἔδωρήθη τῷ Ἑλληνικῷ |Σχολείῳ Γαλαξειδίου ὑπὸ τοῦ Παπανικολάου Παπαθανασίου, Σακελλαρίου, τοῦ καλοῦ κάγαθοῦ»¹.

1) Περὶ τοῦ συστήματος, τὸ ὅποιον ἠκολούθησα κατὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ κώδικος, ἰσχύουσι τὰ κατωτέρω, σελ. 203, σημειούμενα.